

Cestujte s námi po celém světě! **vivu!**

VYBÍREJTE z 350 cestovek, slevy až 60 %, skvělý servis

VOLEJTE 604 703 194 www.vivu.cz

INZERCE V10-0102

LEDEN

Vychází 25. 1. 2021 / Zdarma

Najdete nás na
www.vase10.cz

**Nezávislý měsíčník
pro Prahu 10**

Lékařská pohotovost skončila. **Lidé z Desítky zuří**

PŘIPRAVILA JITKA KAČANOVÁ, FOTO DAN HROMADA

Je to blbost! stěžují si lidé z Prahy 10 na zrušení pohotovosti v malešické poliklinice. Ve vinohradské nemocnici je ale lepší zázemí, oponuje radnice Desítky.

Už rok musí jezdit občané Desítky na pohotovost do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Jejich radnice si od zrušení pohotovosti přímo v Praze 10 v malešické poliklinice slibovala úsporu peněz i zlepšení nabízené péče. Jenže místní nadávají, že než přijdou ve „Vinohradech“ na

řadu, musí čekat na pohotovosti i několik hodin.

Třináct hodin strávila v čekárně na pohotovosti pětáosmdesátiletá Alena Plochá. Ale ani potom se na řadu nedostala. „Máma má silnou cukrovku a vysoký tlak. Motala se jí hlava, ale sanitku nechtěla, tak jsem ji tam

odvezl. Jenomže když vás nepřiveze rychlá, máte smůlu,“ řekl Našemu REGIONU její syn Milan. „Tam nemáte odvolání a nikoho nezažíváte. Je tam jeden nešťastný doktor na čtyři vyšetřovny. Když mu ještě přibyli pacienti z pohotovosti v Malešicích, tak to už nedá,“ pokračoval syn bývalé brašnářky, která v Praze 10 bydlí již přes šedesát let. „S cukrovkou musíte každé dvě až tři hodiny něco sníst. Tak se pak po tom nekonečném čekání sebrala a šla domů,“ dodal Plochý, který pohotovost v Malešicích jako invalidní důchodce

pokračování na straně 4

str. 3
Aktuality:
Novinky z Prahy 10

str. 6
Osobnost Prahy 10:
Rozhovor s Zbigniewem Kalinou

str. 13
Historie:
Památky z Prahy 10

TOTALSERVICE

Cisco
webex

JE OPRAVDU NUTNÉ VYKONÁVAT VEŠKERÉ ČINNOSTI V KANCELÁŘI?

- Zamyslete se nad řešením pro pořádání online schůzek:
- nejen typu 1:1, ale i pro interní porady nebo jednání se zákazníky a business partnery pro více účastníků,
 - nejen komunikace chatem, ale i s možností audio/video přenosů a možností sdílení pracovní plochy a prezentace.

VÝHODY ŘEŠENÍ

HW optimalizovaný dle velikosti zasedací místnosti (od 2 účastníků až po velké konferenční místnosti)

Zasedací videokonferenční místnosti bez nutnosti instalovat serverové technologie

Minimální požadavky na zasedací místnosti - už žádné kabely, redukce, telefony nebo ovladače

Bezdrátové sdílení obrazovky z počítačů, telefonů nebo tabletů

Kvalitní zvuk a obraz při videokonferencích s potlačením hluku na pozadí a rušivých zvuků

Automatické vyhledání, zaostření a přiblížení hovořícího

Možnost přes CISCO Webex Board ovládat počítač ze kterého prezentujete

POMŮŽEME VÁM S NASAZENÍM

TOTAL SERVICE a.s. je **partnerem společnosti Cisco** a díky tomu jsme schopni zajistit:

- **Konzultace** k možným variantám řešení požadovaných funkcionalit
- **Okamžité dodání licencí**
- **Nasazení** ve vašem prostředí
- **Zaškolení** formou manuálů či přímého proškolení uživatelů
- **Správu** Cisco Webex prostředí ve vaší infrastruktuře

Jsme vám k dispozici na webex@totalservice.cz.

Řešení Cisco Webex umožňuje **on-line videokonference**, sdílení pracovní plochy a informací či hromadné vysílání a výuku až pro 1000 lidí. Účastníkům ke sledování stačí počítač nebo mobilní zařízení s připojením na internet.

www.totalservice.cz

Demontáž mostu ovlivní dopravu na Desítce

Stavební práce na železničním mostu nad Průběžnou ulicí na dva týdny přeruší tramvajový provoz. Zároveň dojde i ke změnám ve vedení autobusových linek v oblasti Zahradního Města a opatření se dotknou i automobilové dopravy. Výsledkem bude lepší průjezdnost úseku. V rámci rekonstrukce „Optimalizace traťového úseku Praha Hostivař – Praha hlavní nádraží“, kterou provádí Správa železnic, bude v souvislosti s demontáží původního železničního mostu přes Průběžnou ulici od pátku 15. do soboty 30. ledna obousměrně přerušen provoz tramvají v úseku Radošovická – Nádraží Hostivař. Zároveň dojde také ke změnám ve vedení autobusových linek v oblasti Zahrad-

ního Města a opatření se dotknou i automobilové dopravy. V této fázi prací Správa železnic odstraní současný ocelový most pod zrušenými benešovskými kolejemi a současně železobetonový most pod zkrácenými čekacími kolejemi. Tyto demolice jsou nutným předpokladem pro výstavbu celého přístupního uzlu v Průběžné ulici, který bude Správa železnic realizovat v průběhu letošního roku. Následně dojde k rozšíření vozovky a oddělení tramvajového provozu od automobilového, čímž se zlepší průjezdnost celého úseku pro oba typy dopravy. Dokončení stavební práce v oblasti Průběžné ulice a oddělení tramvajového provozu od automobilového je plánováno na letošní září.

Démon alkohol zmohl na Desítce dvě nezletilé dívky

Dvě nezletilé a silně opilé dívky zaměstnaly ve středu 13. ledna k večeru hlídku strážníků. Jednu z dívek museli převézt záchranáři do nemocnice. Řetězec událostí, na jehož počátku stála zakoupená láhev vodky, odstartoval kolem šesté hodiny večerní na Praze 10. Na zastávce Nové náměstí si procházející občan povšiml ležící osoby. Vše ohlásil strážníkům, kteří na místě našli dvě nezletilé dívky, jejichž stav napovídal požití alkoholu či jiné návykové látky,

a to zřejmě ve velkém množství. Jedna z dívek nebyla schopna souvisle komunikovat, pohybovat se ani podstoupit orientační test na alkohol. Následně si ji proto převzali do své péče záchranáři. Stav druhé dívky byl lepší, nadýchala „pouze“ 1,42 promile, a tak strážníkům mohla poskytnout důležité informace, včetně telefonních čísel na jejich zákonné zástupce. Ti si ji pak odvezli domů. O počínání dívek byl informován také odbor sociálněprávní ochrany dětí.

Desítka si připomněla úmrtí Karla Čapka

Zástupci Prahy 10 si koncem loňského roku připomněli úmrtí slavného spisovatele Karla Čapka, který žil na Vinohradech. Krátkou pietu na Vyšehradském hřbitově byl završen rok, který městská část osobnosti celosvětového významu zasvětila. Karel Čapek se narodil 9. ledna 1890 a zemřel 25. prosince 1938. Vršovická radnice loni, k 130 výročí jeho narození, spustila projekt Karel Čapek 130. V jeho rámci připravila, koordinovala či podpořila řadu akcí, které spisovatelův život na desítce a jeho dílo připomněly. Ještě v lednu proběhl v Trmalově vile vzpomínkový večer na Karla a jeho bratra, ilustrátora Josefa. V únoru měla ve

Vršovickém divadle MANA premiéru Čapkovy divadelní hra Matka. Od poloviny roku až do podzimních měsíců probíhaly v daných termínech komentované prohlídky ve vile, v níž literát žil. Nejvýznamnější kulturní událostí roku pak byla výstava stejného názvu jako projekt. Ta měla vernisáž ve Valdštejnské zahradě Senátu, následně se přesunula na území městské části Praha 10, a v současné době je k vidění v on-line podobě na webu praha10.cz. Autorkou expozice je Kristina Váňová, bývalá ředitelka Památníku Karla Čapka, která s městskou částí spolupracovala i na dalších „čapkovských“ příležitostech.

Změny tras hromadné dopravy

Dopravní podnik provede od pátku 15. do soboty 30. ledna do zhruba 22.30 hodin dočasné úpravy ve vedení tramvají č. 22, 26, 97 a 99 a autobusů č. 101, 138, 175, 177 a 195. Ve vyloučeném úseku zavede náhradní autobusovou dopravu X26 a X97. Všechny spoje linky č. 22 budou ukončeny v zastávce Staré Strašnice, linka č. 26 bude ve směru z centra ze zastávky Strašnická odkloněna do zastávky Kubánské náměstí. Linky č. 97 a 99 budou ve směru z centra zkráceny do zastávky Staré Strašnice. V trase Strašnická – Staré Strašnice – Zahradní Město – Nádraží Hostivař bude zavedena náhradní autobusová doprava označená jako linka X26 a v nočním provozu linka X97. V dotčeném úseku pojedou jinak i autobusové linky 101, 138, 175, 177 a 195. Jako náhrada za části jejich tras budou zavedeny linky X101 a X175.

Desítka prošla Auditem

Praha 10 obhájila v roce 2020 kategorii C v oblasti udržitelného rozvoje místní Agendy 21. Podstoupila sebehodnotící audit, který byl analyzován z pohledu českých expertů. Nejlépe si Praha 10 vede v oblasti kultury a volného času a ve správě věcí veřejných. Městská část chce naplnit svoji vizi, že „Desítka je moderní, přátelská a otevřená městská část, která si zvolila udržitelný rozvoj“, proto se bude snažit o získání kategorie B místní Agendy 21.

Významné projekty najdete na webu

Praha 10 na svém území realizuje, nebo se chystá realizovat, řadu projektů navázaných na Strategický plán udržitelného rozvoje MČ Praha 10 na deset let. S nejvýraznějšími projekty, jako je například rekonstrukce radniční budovy, základních a mateřských škol či revitalizace okolí Botiče a dalšími, se nyní mohou zájemci seznámit v elektronické podobě na webu www.strategieprodesitku.cz/projekty.

Lékařská pohotovost skončila. Lidé z Desítky zuří

dokončení ze strany 1

využíval v minulosti také. Navíc dostupnost vinohradské nemocnice je pro hůř pohyblivé obtížná, a ne každý si může dovolit taxíka. „Potom je snad lepší volat si s každým prdem sanitku!“ zlobí se Plochý.

Deset tisíc ročně

Pohotovost v Malešicích využívalo přibližně deset tisíc lidí ročně. Ti se ale už přes rok musí obracet na centrální pohotovost na Vinohradech. Zatímco ošetření v Malešicích trvalo podle místních nanejvýš desítky minut, na Vinohradech se prý táhne dlouhé hodiny, jako například ve výše zmíněném případě paní Ploché. Podle mluvčí vinohradské nemocnice Terezy Romanové však situace není zcela tak dramatická, jak předpokládali kritici zrušení malešické pohotovosti: současně s jejím zrušením zároveň rozšířili na Vinohradech kapacitu pohotovosti

pro dospělé a nově zahájili provoz pohotovosti pro děti.

Radnice ke zrušení pohotovosti přistoupila jednak proto, že to pro ni znamenalo úsporu okolo deseti milionů korun ročně, které podle radního Michala Kočího (Piráti) měly jít na sociální služby pro potřebné obyvatele Prahy 10. A také proto, že v Malešicích neměli lékaři na pohotovosti k dispozici údajně ani rentgen, a téměř polovinu pacientů tak stejně posílali na odbornější vyšetření dál.

„Zázemí ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady je výrazně lepší, než bylo v Malešicích. Co se týče čekání na ošetření, tak jsme se tomu věnovali a sledovali jsme to, ale je otázka, nakolik do toho teď promlouvá covid,“ řekl Našemu REGIONU mluvčí radnice Prahy 10 Jan Hamrník. O stížnostech na radnici kvůli zrušené pohotovosti neví. „Samozřejmě, že na sociálních sítích stížnosti jsou, ale to je tam běžné, podobně jako

Do Polikliniky Malešice lidé chodili léta na pohotovost.

v komentářích pod různými články. Pokud je kritika objektivní, radnice se tím zabývá. Nadávky ale neřeší,“ vysvětlil Hamrník.

Je to bída!

„Lidé jezdili na pohotovost v Malešicích hodně. Byli na to zvyklí, a když jim to zrušili, tak jim to měli adekvátně nahradit,“

myslí si zastupitel Radek Lojda (Spojené síly pro Prahu – TOP 09 a Nezávislí).

„Dokonce jsem se byl potom podívat, jak to funguje na pohotovosti na Vinohradech a byla to bída. Lidé tam čekali celé hodiny,“ vyhléhl Našemu REGIONU vlastní zkušenost Lojda. „Za nás jsme se chtěli domluvit na pokračování provozu pohotovosti, ale koalice to zrušila bez náhrady. Peníze v rozpočtu by na to ale určitě byly. Když vidím tolik zbytečných výdajů, co radnice má, tak se to mělo určitě zachovat,“ tvrdí zastupitel.

„Radnice na jednu stranu vše neustále zdrazňuje, a na druhou stranu jí rostou výdaje. Třeba za nabubřelý úřad, kde zaměstnávají svoje lidi z kandidátek. Starostka rozšířila kaceřár o spoustu úředníků, což je nebývalé, za spoustu peněz se vybavily kanceláře a nešetří se ani na rekonstrukci radnice. Koalice by měla být s veřejnými penězi zodpovědnější a používat je víc pro lidi. Na pohotovost do Malešic jezdili občané i ze Strašnic. Dostal jsem spoustu dopisů, aby se to nerušilo, ale bohužel jsme tomu nezabránili. Budeme se však snažit, aby se to nějakým způsobem narovnálo,“ slibuje Lojda.

Oznámení o zrušení lékařské pohotovosti před Poliklinikou Malešice.

Co říkají občané Prahy 10

na zrušení lékařské pohotovosti

V okolí metra Strašnická jsme se ptali obyvatel Prahy 10: Jak se ve vašem životě projevilo to, že je už rok zrušená pohotovost v malešické poliklinice? A co tomu říkáte?

Na pohotovost nechodím, naštěstí to nepotřebuji. Ale v minulosti jsem do té Plaňanské jezdila se synem nebo jsme tam odtud volali pana doktora, když měl syn třeba teplotu. To jsem tu pohotovost využívala. Myslím si, že to je velká změna pro rodiny s dětmi, protože ty potřebují pohotovost nejvíce. My starší většinou potřebujeme rovnou sanitku.

Ludmila Ondráčková, 77 let,
pracuje v dětském domově se školou

Že se zrušila pohotovost v malešické poliklinice jsem ani nezaznamenala. Pomoc jsem tam zatím nepotřebovala. Nicméně si myslím, že by to tam mělo být. Samozřejmě že se dá s dětmi jezdit i do FN na Vinohrady, ale tam můžou být velké fronty. Takže by to mělo být zajištěné hlavně pro ty malé děti.

Miroslava Marečková, 60 let,
invalidní důchodkyně

Zrušení pohotovosti je úplná hloupost, protože lidé to potřebují. Hlavně ti, co nemůžou pořádně chodit. To je špatné. Já osobně na pohotovost nechodím, ale sousedé a známí si stěžují, že se jim na ty Vinohrady špatně dostává.

Dušan Žitný, 73 let,
pracuje u bezpečnostní agentury

Osobně jsem to nijak nepocítila, protože za posledních rok jsem pohotovost nepotřebovala, ani jsem na ní s nikým nebyla. Ale asi kdybych se do takové situace dostala, tak by to asi bylo nepříjemné. Nejspíš bych musela jet potom do vinohradské nemocnice.

Eva, 22 let, studentka

Pohotovostní ošetření jsem naštěstí nepotřeboval, takže jsem na žádnou pohotovost ještě jet nemusel. Musel bych asi jet do vinohradské nemocnice, ale jako problém to nevidím.

Bedřich, 78 let, důchodce

Mělo by se to tam vrátit zpátky. Tyhle věci pro lidi by měly být. Když je někomu špatně, tak čím blíž to je, tím líp. A jsme také hlavní město, takže by to mělo být dosažitelné. Nejsme někde na venkově. Tu pohotovost v Plaňanské jsme využívali i s manželkou. Jako je teď hodné lékáren a nemusíte nikde stát frontu, tak by určitě měla být takhle dostupná i pohotovost. Zvlášť pro nás starší, nebo když je to máma s dítětem. I když si člověk může vzít taxi, tak když je to, jak se říká u nosu, tak je to pohodlnější. Jsem pro, aby se to vrátilo.

Milan Andrlé, 65 let, hasič

S tím zrušením udělali pěknou blbost, protože lidi musí jezdit teď daleko. Já mám doktory v Příbrami, protože si tam jezdím pro důchod, takže k praktickému lékaři mě tady v Praze nevezmou. Když jsem tam byla s kolenem, tak mě nevzali. Ale kdyby se mi špatně dýchalo, tak si zavolám sanitku. Jinak bych jela do Příbrami.

Zdeňka Hrdinová, 68 let,
prodáváčka časopisu Nový prostor
Co si myslíte o zrušení pohotovosti v Praze 10? Diskutujte na webu nasregion.cz/p10-pohotovost

46 nových stromů za narozené děti

Během prosince přibýlo na Desítku 46 nových dřevin. Ty radnice zasadila v rámci projektu „Stromy za narozené děti“. Po výsadbě, která byla vzhledem k aktuální situaci neveřejná, dostali rodiče informaci o místě a druhu vysazené dřeviny, fotografii stromku a cedulky se jmény dětí.

Nejvíce nových stromů je na Zahradním Městě (20), a potom především na Kubánském náměstí, kam vysadila osmička okrasných platanů, a v Malešickém parku, který se chlubí čtyřmi jedlemi, magnólií a dubem. Sázelo se také ve vnitrobloku za divadlem Solidarity, na náměstí u OC Květ či v lokalitě Na Slatinách.

Celkem Desítku nově zdobí 28 druhů dřevin. „Stromy nejenže zkrášlují veřejný prostor, ale jsou prokazatelně i zdraví a městu prospěšné – filtrují ovzduší, vyrovnávají teplotní extrémy, vytvářejí kyslík nebo zadržují vodu,“ popala Jana Komrsková (Piráti), místostarostka pro oblast životního prostředí. „Dřeviny také postupně doplňujeme o zaskokovací vaky k lepší distribuci vody v suchém období.“

Projekt Stromy za narozené děti funguje od roku 2007 a v rámci něj už bylo vysazeno přibližně 4500 stromů. Zapojit se může každý rodič dítěte narozeného v Praze 10 při slavnostním aktu vítání občánků.

Získal cenu Thálie pro činoherce do 33 let i Cenu českého divadla za nejlepší mužský herecký výkon. Teď ale téměř nehraje. A pokud ano, tak jen on-line jako třeba pro vršovické divadlo MANA. Jinak ale jako herec na volné noze, co si neodehraje to podle svých slov nemá.

Zbigniew Kalina:

Přál bych si návrat do normálu. Jít do práce a po ní si dát v deset večer vychlazenou plzeň.

● Minulou neděli jste natácel premiéru hry *Smutná neděle*, kde máte hlavní roli. Jaké bylo hrát pro diváky on-line?

Zvláštní, divné, nezvyklé, neradostné, nenakopávající, nemotivující, nestimulující. Tato inscenace je založena na vyprávění a přímém kontaktu s divákem. Pokud neslyším jako herec žádnou odezvu, je to strašlivě těžké hrání. Máte pocit, že celou dobu tlačíte káru do kopce a ten kopec nekončí. Byla to

moje první zkušenost a vyplašila mě natolik, že už po ní vůbec neprahnou. Snad to na výsledku nepůjde vidět. O to víc se ale těším, že to snad někdy zahrajeme pro „živé“ publikum.

● Jak se vám hrál geniální hudebník, který však neměl v životě, jak se říká, na růžích ustláno?

On se mi zatím bohužel ještě „nehrál“, pokud nepočítám on-line zážitek. Ale zkoušel

se mi radostně. Těžce, ale s chutí. Dostal jsem úlohu, která mě moc často zatím nepotkávala – člověk, který má toho hodně v životě za sebou. A hodně dramatického. Mě většinou potkávaly komické úlohy, které miluju. Ale s o to větší vervou a chutí jsem se pustil do tohoto úkolu.

● Jeho písní *Smutná neděle*, po které je pojmenováno i celé představení, se také říká hymna sebevrahů, ostatně on sám také nakonec sebevraždu spáchal. Je hodně obtížné pojmut takové těžké, až osudové téma?

Snažil jsem se, abych těžké téma hrál lehce. A pomohl mi v tom autor té hry, který použil pro většinu osudových momentů suchý až černý humor, který já miluju. Tím nám to usnadnil a divákům snad taky.

● Nakolik je vaše inscenace aktuální i v dnešní době?

Vzestupy a pády, komplikovaná, ale osudová láska, zvraty ve světovém dění, které ovlivňují náš každodenní život, přátelství až za hrob, radost z hudby, štěstí a tragédie... co, z toho, o čem hrajeme, není aktuální? Hrajeme o nadčasových věcech.

● Jak se různá omezení kvůli koronaviru projevují ve vaší práci?

Hlavně tím, že práci nemám. Jistě, nazkoušel jsem v takzvané koronakrizi zatím dvě inscenace, ale jelikož nejsem zaměstnanec, ale umělec na volné noze, za nazkoušení inscenace nedostanu ani korunu. Co neodehraju, to nemám. Jeden projekt jsem zkoušel tři mě-

Petr Klimeš, Kateřina Bohatová, Zbigniew Kalina a klavírista Petr Ožan.

síce. Učíte se věci, které jste předtím nikdy nedělal – žonglovat, hrát na nástroj, který jste nikdy nedržel v ruce, plivání ohně... tři měsíce šest dnů v týdnu zadarmo vyvíjíte úsilí, které má jediný cíl – hrát pro diváky. To už skoro tři čtvrtě roku nemůžu. Dokážete si představit, že půjdete pracovat třeba do podniku, kde vám majitel řekne – tak, teď budete tři měsíce u mě pracovat, abychom vytvořili tuto součástku, a až ji někdy prodám, tak vám zaplatím? Takto v současné době funguje ve většině případů české divadelnictví.

● Jste držitelem divadelní ceny Thálie pro činoherce do 33 let. Za co jste ji dostal?

To už je tak dávno... Tato cena, podobně jako cena za celoživotní umění, se nedává za konkrétní úlohu, ale za vaši práci obecně. O to víc jsem si jí vážil a vážím, protože kolegium herecké asociace muselo mít dlouhodobý přehled o mé práci, za kterou mě ocenili.

● Bylo to pro vás překvapení?

No samozřejmě. Vůbec jsem nechápal, že si někdo všiml herce na takzvaném oblastním divadle. V té době jsem byl v angažmá v příbramském divadle a šel z role do role, jedna hezčí než druhá. Proto si mě asi všimli. Je to hodně o štěstí, náhodě... jako všechno v životě herce.

● Máte poměrně široký záběr, co se týče rolí i divadel, kde jste vystupoval nebo vystupujete. Jako byste chtěl hrát všude, kde se dá. Nebo to má nějaký jiný důvod?

Pokud nejste Simona Stašová nebo Ivan Trojan, tak si nemůžete vybírat, kde chcete hrát a co. Jak říkám, je to o štěstí. A taky o tom nebyť líný trávit víc času ve vlaku nebo za volantem, než je zdrávo. Má hostování v různých divadlech po vlastech českých byla na základě buď konkurzů, nebo mě oslovili umělečtí šéfové nebo ředitelé. Za každou hostovačku jsem byl vděčný. Miluju poznávání nových kolegů. Je to nesmírně osvěžující a inspirativní. A pokud jako herec, který má stále angažmá a je obklopen stále stejnými kolegy, si odskočíte do jiného divadla, má to také blahý vliv na psychiku. V souborech často bývají ponorkové nemoci.

● Herectví jste studoval v Ostravě. Co vám dalo studium na této škole a vnímáte nějaký rozdíl mezi jejími absolventy a třeba absolventy DAMU?

Dalo mi vše. Základy techniky, základy morálky, krásná přátelství, varovalo mě, že si nás budou kupovat jako koně na trhu, že máme mít sbalený jeden kufr, abychom mohli být chvíli tam a chvíli jinde, varovalo mě, že mě nečeká nic moc lehkého a že pokud přijde něco krásného a výjimečného, tak si toho mám nesmírně vážít, protože to nebude běžný pocit. A s odstupem času musím potvrdit, že ve všem měli absolutní pravdu a dívím se, že mě tou pravdou neodradili. Co se týká rozdílu mezi studenty – sám to jen těžko po-

soudím, ale pokud bych měl vyjmenovat jednu věc, ve které jsme prý podle jedné mé kantorky byli výjimeční, tak to byl náš přístup ke studiu – energie, namotivovanost, nadupanost.

● Nestýská se vám po Ostravě?

Nestýská, protože tam často bývám. Jednak tam ještě hostuju v jednom představení a jednak pocházím ze Slezska, proto se tam často vracím za rodinou. Ostrava mi skutečně přirostla k srdci. A úplně nejvíc její divadla.

● Máte rád Jarka Nohavici?

Popravdě... měl jsem. Ale doba je opravdu složitá a je třeba zaujímat postoje. Je třeba se umět a mít odvalu se vypořádávat s minulostí. Musí to být těžké, ale kdo jiný než bard a člověk, který zpívá o duši a hvězdách, by to měl umět. Minulost pana Nohavici je složitá a mně chybí jeho postoj k ní. Jistě – i mlčení může být postoj. I převzetí významnosti od různých státníků může být postoj. Ale ten mě nebaví. Takže už pana Nohavici neposlouchám, ač vím, že je to velký umělec.

● A Ladislava Větvíčku, který píše „po ostravsky“?

S tím pánem jsem se minul, vůbec nevím, kdo to je. Nicméně v NDM hraju V Holých dupacích, ostravské verzi muzikálu DONAHA!. A k té dělal překlad Ostravak Ostravski...

● Co je nejlepší na Ostravácích a co na Pražácích?

Stručnost a sebevědomí.

● A naopak nejhorší?

Malé a velké sebevědomí.

● Jaký máte vztah k Praze 10, kde snad už brzy budete hrát Smutnou neděli pro diváky?

Jelikož bydlím na Vinohradech, tak velmi blízký až sousedský. Mám rád i tu trasu z náměstí Míru do vršovického divadla Mana. Rád ji chodím pěšky. Pokud zrovna není lockdown, tak mám cestou do nebo z divadla spoustu krásných kaváren. A délka je tak akorát, abych si vždycky cestou zopáknul i text.

● Máte nějaký herecký sen?

Pokud máte na mysli nějakou konkrétní roli, tak nemám a nikdy jsem neměl. Myslím si, že to není výhodné. Pořád si představuju, že si třeba vysním nějakou roli a režisér představení bude mít úplně jinou představu o jejím ztvárnění. A peklo je na světě... Ideální stav je role, na kterou nemusíte dělat konkurz, sedne vám, baví vás, milujete režiséra a kolegové vás inspirují, výtvarník vám udělá překrásný kostým, osvětlovač vám poskytne dostatek světla, aby vám bylo vidět do obličejů, zvukař pustí hudbu přesně, kdy má a ředitel poskytne exkluzivní smlouvu.

● Co byste si teď nejvíc ze všeho přál?

Návrat do normálu. Kafe v kavárně, plánování dovolené, jít do práce a po ní si dát v deset večer vychlazenou plzeň.

Pokud přijde něco krásného a výjimečného, tak si toho mám nesmírně vážít.

Zbigniew Kalina

- Narodil se 3. srpna 1979 v Karvině.
- Po dokončení gymnázia s polským vyučovacím jazykem v Karvině začal studovat v Hereckém studiu Mileny Asmanové při Národním divadle moravskoslezském v Ostravě se zaměřením na muzikál.
- Po jeho absolvování získal angažmá v Těšínském divadle, později v Městském divadle Karlovy Vary, od roku 2004 působil v Divadle A. Dvořáka Příbram a v letech 2012–2018 byl členem Městských divadel pražských.
- Od ledna 2019 je na volné noze.
- Hostoval také v Národním divadle moravskoslezském, Komorní scéně Aréna v Ostravě, Divadle Na Fidlovačce, Klicpeřově divadle Hradec Králové, Hudebním divadle Karlín, divadle Kalich, Divadle F. X. Šaldy Liberec, Jihočeské divadle v Českých Budějovicích, Divadle J. K. Tyla v Plzni, Východočeském divadle Pardubice, Indigo Company, Vršovickém divadle MANA či v Divadle Aqualung.
- Objevil se v širší nominaci na Cenu Thálie 2007 za roli Daniela Halibuta v inscenaci Pension pro svobodné pány. V roce 2008 získal Cenu Thálie pro mladého činoherce do 33 let. Je také držitelem Ceny českého divadla 2010 za nejlepší mužský herecký výkon v roli Malvolia v inscenaci Večer tříkrálový aneb Cokoli chcete.
- Je členem České akademie divadelníků. Rád cestuje a fotografuje.

Smutná neděle i farář se sedmi dětmi. To vše a mnohem víc najdete ve Vršovickém divadle MANA

PŘIPRAVILA JITKA KACÁNOVÁ, FOTO ARCHIV DIVADLA MANA

I když teď divadla do hlediště diváky zvat nemohou, Vršovické divadlo MANA díky moderním technologiím minulé pondělí představilo on-line premiéru hry Smutná neděle. Hlavní roli ve strhujícím příběhu geniálního židovského klavíristy ztvárnil mladý a talentovaný herec Zbigniew Kalina, s nímž přinášíme na stránkách 6–7 rozhovor. Neméně zajímavá je ale také historie hry i samotného divadla.

Hymna sebevrahů. Tak říkali nejslavnější písní Rezső Seresse, přezdívaného Rudi, který strávil většinu svého života za klavírem v kabaretu. Vzkazy z úryvky textu této písně za sebou údajně nechávaly ve 30. a 40. letech stovky sebevrahů. Pod jejím pravým názvem Smutná neděle ji v 70. letech u nás nazpíval také Karel Gott. A stejné jméno nese v názvu rovněž hra o Rudiho životě, lásce i neuvěřitelném talentu.

„Rudiho život, to je příběh nezdolné vůle, humoru, optimismu a schopnosti vidět i v tom nejhorším marasmu záblesk krásy,“ řekla o hře dramaturgyně vršovické scény Věra Mašková. Kromě Kaliny ve hře září Kateřina

Bohatová, muzikálová hvězda s hlasem jako zvon a s prvorepublikovým půvabem, v roli jeho manželky, původně krásné a bohaté dámy z vyšší společnosti, která opustila svou zajištěnou existenci kvůli chudému a tehdy ještě neznámému muzikantovi. Režie této mimořádné divadelní lahůdky se ujal Ondřej Zajíc. Po on-line premiéře se přímo v divadle chystají další reprízy, jakmile to situace dovolí, na jaře 2021.

Neuměl noty a hrál jen jednou rukou

Přestože i sám Rudi nakonec spáchal sebevraždu, hra není smutná ani depresivní. „I po jeho smrti se s ním setkáváme v kabaretu, kde v nebeské kavárně

rekapituluje svůj život. A přestože to byl život těžký, vypráví o něm Rudi velmi lehce a humorně,“ popsala hru Mašková. „Slavný muzikant přitom neměl žádné hudební vzdělání, neznal noty a na klavír uměl hrát jen jednou rukou. Přesto jsou jeho písně úžasné. Vždycky reagovaly na tep doby a odrážely ji tak dokonale, že z každé byl zanedlouho hit,“ dodala. Podle ní jim Rudiho optimismus a schopnost vidět v každém zlém okamžiku něco krásného nebo humorného zpříjemnil nelehkou dobu karantény a zavřených divadel.

Farář i divadelní principál

Významný podíl na úspěšné rekonstrukci divadelního sálu

a obnovené divadelní adresy má tamní farář Husitské církve David Frýdl. Sympatický otec sedmi dětí působí ve Vršovicih od roku 2002. V roce 2009 spoluzaložil občanské sdružení Centrum MANA a zároveň se stal tajemníkem a jednatelem Vršovického divadla MANA, kde nyní působí jako provozní a technický ředitel. I když by byl rád i námořníkem na zaoceánské lodi, odmala si přál být také hercem. To se mu částečně splnilo, když se stal farářem v kostele, jehož součástí bývalo dlouhá léta divadlo. V divadle Mana prosadil také i titul s Jiřím Lábusem Vršovice jsou zlatý, řek' tatínek. Lábus, který je zároveň soused i patron divadla, v této hře hraje v hlavních dvaceti rolích.

Divadlo pod věží

■ Vršovické divadlo MANA sídlí ve známém husitském kostele v Moskevské ulici na místě někdejšího Jiráskova divadla. MANA je zkratka pro sousloví Místní A Neopakovatelná Atmosféra anebo také název pokrmu shůry.

■ Moderní kostel Církve československé husitské z roku 1930 je nepřehlédnutelný díky 26 metrů vysoké hranolové věži, stylizované do podoby lucerny. Svého času to byla vyhlášená pražská divadelní scéna, která fungovala až do roku 1965. Poté sloužil prostor divadla coby sklad a po revoluci jako bazar nábytku. Při přestavbě v roce 2014, na které se podílel také architekt a herec David Vávra, se podařilo zachovat původní podobu divadla z 30. let minulého století.

Baťa z Vršovic

Mezi největší předválečné továrníky v Praze patřil Jindřich Waldes, zakladatel slavné a prosperující firmy Koh-i-noor. Firma je dnes spojovaná hlavně s výrobou potřeb pro psaní a kreslení, tužky a pastelky však nebyly artiklem, díky kterému si Jindřich Waldes získal přezdívku „pražský Baťa“, a který ho katapultoval mezi největší boháče první republiky.

Svou přezdívku si Jindřich Waldes plně zasloužil. Továrnu Koh-i-noor založil roku 1907 ve Vršovicích a díky rozrůstající se továrně, která zaměstnávala stále větší počet lidí, se Vršovice staly malým Zlínem Tomáše Bati. Ostatně stejně jako Tomáš Baťa se Jindřich Waldes vypracoval z chudých poměrů jen díky své pracovitosti, dobré intuici a odvaze.

Miss KIN

Jindřichův otec měl hospodu a krámkův s galanterním zbožím v Nemyšli u Tábora a Jindřich se měl původně vyučit v obchodu s perím, ale učení nedokončil, protože získal místo úředníka u firmy, která vyráběla knoflíky. Rychle se učil a měl talent na jazyky, takže rychle postoupil na místo obchodního zástupce a cestoval po celém světě. Z firmy roku 1902 odešel a spolu s inženýrem Hynkem Pucem založil společnost Waldes a spol. Puc o rok později sestrojil převratný vynález, přístroj na zakládání pružin do stiskacích knoflíků, patentek, který nahradil práci až deseti dělníků. Na zámožské lodi pak Waldes roku 1912 potkal slečnu Elizaberth Coyne,

která si do oka vložila jeho patentku – a vznikla firma Miss KIN. František Kupka namaloval obraz Miss KIN a Vojtěch Preissig zhotovil firemní logo. Další používané značky byly Otello a Koh-i-noor.

Nad velkým koncernem s pobočnými závody po celém světě a zvláště nad jeho zakladatelem s židovským původem se ale koncem

třicátých let začala stahovat mračna. Jindřich Waldes ještě stihl vypravit do New Yorku, kde působila jedna z poboček firmy, celou svou rodinu, sám se ale z vlasteneckých důvodů rozhodl zůstat v Československu. Brzy ho zatklo gestapo, byl vězněn v Dachau a Buchenwaldu. Jeho rodina ho z koncentračního tábora vykoupila za osm milionů protektorátních korun, dlouhou playbu do New Yorku ale Waldes nepřežil, zemřel roku 1947 v Havaně.

Sběratel a mecenáš

Jindřich Waldes byl mecenášem současných umělců a také velkým sběratelem umění. Sbíral obrazy, grafiku a sochy, díla byla evidována a označena štítkem Waldesova obrazárna. Počínala barokními obrazy a grafickými listy, pokračovala malbou 19. století, zejména od Vojtěcha Hynaise a končila díly jeho osobních přátel, Františka Kupky, Vojtěcha Preissiga, Emila Filly či Josefa Váchala.

Byl ale také sběratelem spínadel, knoflíků a pásů, svou sbírku nazval Waldesianum. Pro sbírku zakoupil i unikátní soubor gotických klenotů a spínadel, nalezený koncem 19. století zazděný na Karlštejně, takzvaný karlštejnský poklad.

Větší část všech uměleckých sbírek byla po roce 1991 prohlášena kulturními památkami České republiky a navráćena dědicům žijícím ve Spojených státech amerických. Po restitučním řízení následovaly velkorysé dary dědiců, například karlštejnský poklad do Uměleckoprůmyslového muzea nebo Škrétovo Zvěstování do Národní galerie.

Waldesovo muzeum

Muzeum založil Jindřich Waldes nejdříve v továrně, později ho přesunul do budovy na náměstí Svatopluka Čecha. Byla tu shromážděna spínadla a jejich ozdoby z kovů i z organických materiálů, nejen doplňky šatů, ale také obuvi a pokrývek hlavy. K nejstarším patřily pravěké jehlice, bronzové fibule z prvního tisíciletí před n. l., zlaté gotické a renesanční gombíky, háčky, sponky a spony. Ke kuriozitám patřily návrhy jehlářských strojů Leonarda da Vinci.

Pochybný billboard za pět milionů. Přitom chybí peníze na služby pro starší a nemocné

V průběhu roku 2022 vyroste ve vršovickém parku pojmenovaném po básnířce Jiřině Haukové a jejím manželovi, teoretikovi umění Jindřichu Chalupeckém, hybridní billboard vytvářející z jejich citátů zcela nové texty. Jeho cena je ovšem vzhledem k jiným výrazným škrtům radnice Desítky děsivá a praktická využitelnost sporná. Radnice se ale brání, že peníze na billboard poskytne magistrát.

Billboard připomínající Jiřinu Haukovou a Jindřicha Chalupeckého, kteří žili dlouhá léta v pražských Vršovcích na Petrohradské – dříve Leninhradské – ulici, vyvolává řadu námitek. Kromě vzhledu, připomínajícího obrovskou televizi s fontem, který byl aktuální možná někdy na počátku 90. let, je to i otázka jeho využití v parku, kde podle místních „chcípnul pes“. Další nezdopovězené otázky se týkají i jeho dalšího provozu a případných oprav.

Robotické výkřiky

V soutěži o nejlepší výtvarné ztvárnění poety Haukové a Chalupeckému se sešlo 31 návrhů, ze kterých nakonec zvítězil billboard, na jehož digitálním displeji se budou zobrazovat nově zkombinované úryvky z jejich básní a esejí. „Autorem“ výsledných textů bude umělá inteligence, která ho bude „vymýšlet“ pomocí systému neuronové sítě, v níž bude mít k dispozici texty a archiválie, které po sobě oba autoři zanechali. „Jak lépe vzdát hold mistrům textu, než samotnými texty?“ myslí si o návrhu David Kašpar (VLASTA/STAN),

místostarosta MČ Praha 10 pro školství a kulturu. A podle Kariny Kottové, ředitelky Společnosti Jindřicha Chalupeckého, kurátorky a teoretičky současného umění, budou automaticky generované texty vycházet ze skloubení poezie Haukové a teoreticko-esejistických textů Chalupeckého asi nabírat mnoho rovin, od té vážnější přes humorovou až k absurdní.

Pět mega!

Absurdní je však podle místního obyvatele Michala Vosky i celý nápad s instalací, kdy se v dnešní složité době ruší kvůli penězům daleko potřebnější služby a tady se dá za „umělecké dílo“ téměř pět milionů. „I když je kultura samozřejmě důležitá, tak jestli nám radnice zrušila provoz rozvozových dodávek pro starší, nepohyblivé občany a pro osoby se ZTP nebo loni pohotovost v malešické poliklinice, protože musí šetřit, tak nechápu, proč chce dávat skoro pět milionů do tohoto nevzhledného billboardu,“ řekl Našemu REGIONU Voska. Podle informací tiskového mluvčího Prahy 10 Jana Hamrníka ale Desítká billboard

neplatí. „Náklady na pořízení hybridního billboardu nebudou hrazeny z rozpočtu MČ Praha 10, ale z programu hlavního města Prahy Umění pro město,“ sdělil Našemu REGIONU.

Lákadlo pro vandaly

Voska má pochybnosti i v dalších otázkách. Například ohledně jeho využití nebo dalších výdajů. „V tom parku je mrtvo, skoro nikdo tam nechodí. A když jsem se dotazoval na radnici, kolik potom ještě bude stát roční provoz a údržba, případně jakou to má

životnost, tak mi odmítli odpovědět,“ vysvětlil Voska. Přitom se dá očekávat, že blikající obrazovka billboardu v odlehlém parku k sobě bude neodolatelně lákat vandaly.

Konečný výběr byl navíc podle Vosky v rukou komise, kde kromě odborníků zasedli také starostka a místostarostové. „V této otázce to nemělo ležet v takové míře na politicích, ale měli víc komunikovat s občany a měli se jich zeptat, co si o tom myslí,“ tvrdí tento dlouholetý obyvatel Vršovic.

Jiřina Hauková

- (1919–2005)
- Česká básnířka a překladatelka, členka literární a výtvarné Skupiny 42, za sbírku Světlo v září z roku 1984 získala v roce 1996 Cenu Jaroslava Seiferta.

Jindřich Chalupecký

- (1910–1990)
- Výtvarný a literární teoretik a kritik, esejista, historik umění a překladatel. Jeho jménem je udělována cena mladým výtvarníkům do 35 let.
- V roce 1991 mu byl in memoriam udělen Řád Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy.

Praha 10 – Trash.

Nejlepší diplomku za rok 2020 měl podle České komory architektů Jakub Wiesner z UMPRUM

Ze 131 diplomových prací na vysokých školách architektury a příbuzných oborů zvítězila práce studenta Vysoké školy umělecko-průmyslové s urbanisticko-architektonickou studií Desítky s názvem Praha 10 – Trash. Kromě samotného estetického aspektu porotci zohlednili i Weisnerův alternativní přístup ke krajině.

„Jde to i jinak!“ Tak by se dala shrnout hlavní myšlenka Weisnerovy diplomové práce, ve které využívá i nestandardní a zbytkové plochy, na které se většinou pohlíží téměř jako na odpady – anglicky

trash. Weisner s obvyklým způsobem výstavby, kdy developéři volnou plochu využijí na maximum zejména k blokové zástavbě, nesouhlasí. Ani s tím, že je podle něj tento postup nekriticky aplikován na různorodá prostře-

dí a automaticky přijímán jako jediné správné řešení.

Průmyslová periferie

Autor se ve své vítězné diplomové práci zaměřil na původně periferní oblasti Prahy 10, kolem

kterých se mezitím posunuly hranice města ven. Na oblast mezi kolejíšti, vlakovými seřadišti a odstavnými nádražími, na kolonie Slatiny a Trnkov, na Bohdalecký kopec, Teplárnu Michle a fragmenty městské civilizace rozestě někde mezi nimi.

Nová šance

Porotci posuzovali především architektonickou kvalitu předložených prací a shodli se v zájmu ocenit návrhy, které jsou podle nich „inspirujícím autorským řešením a přitom je jim vlastní také jistý kulturně-spoolečenský a občanský přesah“. Do nejužšího výběru porota vybrala ty práce, které mají potenciál kultivovat naše nazírání na současný svět i krajinnou, urbanistickou a architektonickou tvorbu stejně jako na samotnou profesi architekta.

Jeden z porotců, publicista Petr Volf, o Wiesnerově práci doslova řekl: „Projekt ukazuje, jak zachránit zdánlivě nepřilíhodnotné území pražské periferie před tradiční developerským zastavením. Nejde jenom o ztvárněnou vizi, která objektivně zachycuje genia loci a dostává se k jeho podstatě, ale především o způsob a detailní návod, podle něhož lze postupovat. Místo dostává šanci, kterou by byla škoda nevyužít.“

INZERCE V10-0105

INZERCE V10-0104

Přijmeme inzerčního manažera

prodej inzerce v lokalitě Prahy 10 • vytváření obchodních nabídek • komunikace s místními podnikateli • práce v přátelském kolektivu • nadstandardní výdělek

Více informací na: a11.cz/kariera
nebo na tel.: 725 729 877

Řádková inzerce ve Vaše 10 **ZDARMA**

**PŘES NÁS
PRODÁTE COKOLIV!**

Objednávky na radkova.inzerce@a11.cz

Praha určí, jaká budoucnost čeká průmyslovou oblast v Malešicích

Malešicko-hostivařská oblast, kde se nachází velká část technického zázemí hlavního města, je se svými 650 hektary největší průmyslovou lokalitou v Praze. V současnosti se v souvislosti s lokalitou hovoří o několika bytových projektech, které nejsou vzájemně koordinovány a jejichž vznik by mohl současné průmyslové provozy do budoucna nevhodně limitovat.

Rada hlavního města proto zadala Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, aby vypracoval celkovou analýzu potřeb průmyslových oblastí v Praze, která se potom

podrobně aplikuje v Malešicích. Malešicko-hostivařská průmyslová oblast je jedinečná jak svým rozsahem, tak umístěním a výbornou dopravní dostupností. Leží zde konečná stanice linky

metra A, ústřední dílny a administrativní objekty Dopravního podniku Prahy, železniční uzel využívaný Českou poštou nebo depo společnosti PPL. Je tu rovněž spalovna, teplárna, chladárna, skladovací a výrobní haly, betonárna či ústřední depozitář Národní knihovny. Díky průmyslovému charakteru území, který je znatelný i z typu zástavby a veřejných prostranství, se jedná o prozatím sourodou část města, jenž ale nyní čelí tlaku na proměnu a vznik bytové výstavby.

Dosud žádná analýza není

„V současné době se objevují tendence přestavět tuto oblast na bytovou čtvrť, která by vý-

razně omezila možnosti jejího flexibilního využití. Tento problém se však netýká jen Malešic, ale mnohých dalších pražských průmyslových oblastí. V Praze totiž dosud neexistuje žádná analýza či strategie, která by myslela na budoucnost těchto produkčních ploch. Proto jsme se rozhodli vytvořit pro tyto oblasti jasná pravidla,“ řekl Petr Hlaváček, první náměstek primátora pro územní rozvoj.

Průmysl, nebo bydlení?

IPR proto vypracuje analýzu produkčních ploch v Praze, která bude mít za cíl vysledovat jejich úbytek či nárůst za poslední desetiletí a stanovit jejich potřeby a využití do budoucna. Důležitou součástí analýzy bude i zmapování nároků na tyto oblasti z pohledu moderních technologií a jejich dopadu na životní prostředí jako je hluk či znečištění. Cílem analýzy je rovněž zhodnotit, zda jsou lokality vhodné pro vytvoření smíšených průmyslově-obytných čtvrtí. Platný územní plán Prahy totiž umožňuje v některých částech průmyslové oblasti smíšenou výstavbu, a tím i výstavbu bytovou. Návrh nového Metropolitního plánu prozatím počítá se zachováním průmyslového využití celé lokality.

Spolu s touto analýzou vypracuje IPR konkrétní studii Malešické průmyslové oblasti, která bude sloužit jako modelový příklad a prověření celkové analýzy. „Z našich dat víme, že ve čtrnácti vybraných výrobních areálech na území celé Prahy je asi 2000 provozoven zaměstnávajících přes 50 tisíc lidí. Tyto areály jsou v současnosti nositeli průmyslové a technologické tradice Prahy a působí v nich řada inovativních podniků. Detailně prověřit fungování těchto oblastí proto považujeme za velmi důležité,“ okomentoval nový úkol pro IPR jeho ředitel Ondřej Boháč.

Průmyslová zóna v Malešicích, jejíž součástí je i spalovna, by se mohla změnit v živou čtvrť.

Památky z Prahy 10

Nejstarší stavby regionu představují církevní objekty, z nichž jako první byl postaven záběhlický kostel Narození Panny Marie u Botiče. Původně románská stavba z 1. poloviny 12. století byla ve 2. polovině 19. století přestavěna v novorománském slohu. Na Vršovickém náměstí stála v 11. století románská kaple sv. Maří Magdalény. Jméno sv. Mikuláše nese kostel od gotické přestavby ve 14. století a na začátku 18. století byl zrekonstruován do barokní podoby. Vedle chrámu stojí klasicistní fara, původně první vršovická škola.

Kostel sv. Václava.

Dominantu Vršovic tvoří kostel svatého Václava na Čechově náměstí, postavený v letech 1929–1930 předním českým architektem Josefem Gočárem. Toto cenné architektonické dílo české moderny je prvním kostelem v Československu, při jehož stavbě byla použita skeletová železobetonová konstrukce.

V Moskevské ulici byla ve 30. letech 20. století postavena modlitebna Církve československé husitské podle návrhu architekta Karla Truksy. V letech 1932–1933 vznikl podle projektu architekta Pavla Janáka Husův sbor Československé církve husitské v Dykové ulici, odkud během Květnového povstání 1945 vysílal Český rozhlas. Strašnice mají od roku 1994 kostel Neposkrvněného početí Panny Marie.

Mezi zajímavé stavby světského charakteru patří například Rangherka ve Vršovcích, která získala jméno po majiteli, ale často bývá nazývána také „vršovický zámek“. V minulosti tato neorenesanční budova sloužila jako manufaktura, k níž patřil morušový sad, později jako škola nebo radnice.

O skutečné zámky a záměčky však Praha 10 ochuzena není. V Záběhlicích se nachází zámek ze 17. století, který byl později po vyhoření obnoven v novorenesančním stylu, a nedaleko stojí zámek Práche z 18. století. V Malešicích byl na místě původní tvrze postaven zámek s hospodářským dvorem.

Z veřejných budov jsou nejvýznamnějšími stavbami secesní Česká spořitelna, postavená v roce 1912 podle projektu Antonína Balšánka a vyzdobená sochami Ladislava Šalouna, vršovická sokolovna, honosná budova školy v ulici V Olšinách z roku 1909 a školní budovy v Estonské a Kodaňské ulici, v Heroldových sadech a v ulici U Vršovického nádraží. Posledním pozemským věcem člověka slouží Krematorium Strašnice z roku 1932.

Ve Vršovcích se nachází cenný soubor nájemních domů z přelomu 19. a 20. století a v Petrohradské ulici stojí vila Jitřenka, původně barokní usedlost, dnes přestavěná do klasicistní podoby. Mezi architektonicky významné vily patří také Trmalova vila ve Strašnicích, postavená Janem Kotěrou v letech 1902–1903, jež navazuje na českou lidovou architekturu, či vinohradské vily Kotěrova v Hradešinské ulici, Šalounova ve Slovenské ulici a dvojvila bratří Čapků v dnešní ulici Bratří Čapků, kterou proslavili nejen Karel a Josef Čapkové, ale vstoupila ve známost i díky setkávání „pátečníků“, mezi něž patřili i T. G. Masaryk, V. Vančura nebo F. Langer.

Toulcův dvůr je vzácně zachovalou památkou, je evidována ve Státním seznamu kulturních památek. Tvoří jednu z hlavních součástí původní zástavby osady Hostivař – leží na území Městské památkové zóny Hostivař vyhlášené v roce 1993. Areál současného ekologicko-výchovného centra tvoří trojice obdélných

Rangherka neboli vršovický zámek.

Lunapark EDEN.

hospodářských stavení, mezi nimiž se skrývá historie. Ve zdech špýcharu stojícím na terénním zlomu se ukrývá zdivo dávné tvrze. Při sýpce stojí klasicistní lovecký zámek.

Podle vzoru vídeňského Prateru byl v roce 1922 otevřen

u nás dosud nevidaný lunapark EDEN. Byla zde pětikilometrová horská dráha, vodní laguna s gondolami, houpačky, kolotoče, střelnice a nechyběly ani kavárny a restaurace. Dnes o jeho slávě svědčí už jen fotografie nebo dobové písně.

Kam s objemným odpadem?

Objemný odpad mohou Pražané zdarma odložit v některém z 16 sběrných dvorů hlavního města Prahy, například:

- ulice Teplárenská, Malešice, (cca 300 metrů od ul. Průmyslová)
- ulice Perucká, Vinohrady, (cca 200 metrů od Vršovické)
- ulice Zakrytá, Záběhlice, (ve slepé části ulice)
- ulice Malešická 74, Žižkov (mezi ulicemi Na Vackově a Na Mokřině).

Tato služba je pro občany s trvalým pobytem na území města

bezplatná. Ve sběrných dvorech je možné si domluvit zajištění odvozu odpadu. Cena této nadstandardní služby je stanovena za naložení (rozhoduje množství odpadu) a za ujeté kilometry. Odvézt je možné veškerý odpad, který lze odevzdat v jakémkoliv sběrném dvoře hlavního města Prahy.

Na stanoviště označené jako mobilní sběrný dvůr je možné donést kromě objemného odpadu také bioodpady, dřevěný odpad a stavební suť v množství 1m³ na osobu za měsíc. Čas provozu mobilního sběrného dvora je od 9.00 do 15.00 hodin.

Rozpis mobilních sběrných dvorů v prvním pololetí roku 2021:

- Kounická x Malínská – u trafostanice
- Na Universitním statku – parkoviště
- Ostružinová x Jahodová – parkoviště
- Za Sedmidomky x Pod Bohdalem I.
- Mokřanská x Běžná
- Nad Vršovskou horou – za mostem, u garáží, oblast Slatiny

Více kontejnerů na tříděný odpad

Městská část Praha 10 podala v loňském roce 135 požadavků na rozšíření tříděného sběru komunálního odpadu, z toho 125 z nich Magistrát hl. m. Prahy vyhověl. V konkrétních oblastech desítky tak došlo ke zvýšení četnosti svozů konkrétních komodit, na jednačtyřicet míst byla instalovaná zcela nová nádoba na kov.

„Nová svozová místa vznikla převážně na základě podnětů našich občanů. Zároveň mám radost, že velká část požadavků, které magistrátu odesíláme, se daří realizovat a spolupráce s hlavním městem funguje. Během jediného roku se podařilo

zlepšit situaci na desítkách míst naší městské části. Letos si kládeme stejně ambiciózní cíle,“ říká místostarostka odpovědná za oblast životního prostředí Jana Komrsková, a přidává konkrétní údaje z loňska: „Ve 45 případech došlo ke zvýšení frekvence svozu papíru, ve 30 se rozšířil odvoz plastů. Četnost svozu se pak dle potřeby zvyšovala i u skla, nápojových kartonů a kovových obalů. Pro zlepšení dostupnosti sběru kovů byla na 41 místech přistavena nová nádoba.“

V současné době je na území desáté městské části občanům k dispozici 276 stanovišť tříděného odpadu.

Nabídněte pomoc seniorům 80+

Pomožte příbuzným, sousedům a známým, kteří jsou starší osmdesáti let, s registrací na očkování proti covid-19. Tak zní mezigenerační výzva Městské části Praha 10 svým občanům.

Registrace k očkování seniorů nad 80 let byla zahájena 15. ledna a vzhledem k tomu, že probíhá jen elektronicky, potřebuje řada z nich asistenci. „Všechny

oslovíme osobním dopisem si informacemi. Uvědomujeme si ale, že tato věková skupina často nepracuje s počítačem a nemá internet. Proto prosíme všechny jejich známé a příbuzné, aby jim pomohli, a to nejen s registrací, ale i s případným následným odvozem na vakcinaci,“ vysvětluje starostka Prahy 10 Renata Chmelová. Na Desítkce žije asi 7200 lidí starších 80 let.

Sběr elektrospotřebičů

Staré, nepotřebné elektrospotřebiče je možné odkládat v určených sběrných nádobách. Elektrozařízení je možné také předávat ve sběrných dvorech, ale také v obchodech s elektronikou, kde pro to jsou určené nádoby.

Nádoba pro odkládání drobných elektroodpadů a baterií je k dispozici i ve vestibulu budovy B úřadu městské části v ulici Vršovická 68. Do sběrných nádob lze vložit běžnou spotřební elektroniku typu videopřehrávačů, radiopřijímačů, CD přehrávačů, ale

také výpočetní techniku včetně příslušných komponentů, jako jsou myši nebo klávesnice, telefonní přístroje (klasické i mobilní), kalkulačky, herní zařízení apod. Obecně je možné do nádob vložit jakékoliv elektrozařízení, které projde otvorem pro vhození. V nádobě je speciální schránka, kam lze navíc vkládat baterie a akumulátory.

Do nádob nepatří velkorozměrové odpady, ale stejně tak i monitory, televizory nebo zářivky. Odkládat nelze ani odpad z podnikatelské činnosti.

Místa pro sběr starých elektrospotřebičů

Vršovice: U Vršovického nádraží x Rostovská; Litevská x Jakutská; Magnitogorská x Uzbecká; Vladivostocká x Karpatská; Kodaňská x Žitomířská; Kodaňská, u Ministerstva ŽP; 28. pluku x Na Míčánkách (křižovatka); Vršovické náměstí x Sportovní; Dukelská x Bělocerkevská;

Strašnice: Vyžlovská x Jevanská; U Hráze x Na Hroudě; Rubensova 18 x Přetlucká; Nad Primaskou x Starostrašnická; Saratovská x Kralická; Dubečská x Pod Strání; Tuklatská x Vrátkovská; Solidarity x Dvoutletky; Nosická 20;

Záběhlice: Topolová x Jabloňová; Ostružinová x Jahodová; náměstí Mezi zahrádkami; Na Vinobraní - parkoviště proti č. 59; Sněženková x Jiříčkové; Mattioliho č. 2;

Malešice: Nad Vodovodem x Cerhenická; Počernická, před ul. Dřevčícká; Rektorská 24 x Bakalářská;

Vinohrady: Chorvatská x Dykova;

Michle: V Dolíně, proti č. 1c;

V Praze je možné podstoupit antigenní test na koronavirus

Stejně jako v celé republice, probíhá i v Praze od 16. prosince 2020 dobrovolné antigenní testování osob pojištěných v České republice. Antigenní testy jsou pro osoby se zdravotním pojištěním v České republice poskytovány zdarma. Preventivní antigenní testování není primárně určeno pro osoby s příznaky onemocnění covid-19 nebo pro osoby v karanténě.

Nechat se preventivně otestovat antigenními testy mohou zájemci nejvýše jedenkrát za pět dní. Na preventivní testování je nutné přijít na testovací místo s průkazem pojištění, nebo jiným příslušným náhradním dokladem.

Seznam odběrových míst je zveřejněn na <https://covid.praha.eu/> nebo na <https://testovani.uzis.cz/Antigen>, na obou webových stránkách je spuštěn také rezervační systém. Na Desítku antigenní testování s rezervací času provádí Fakultní nemocnice Krá-

lovské Vinohrady, ulice Ruská, spodní brána, Praha 10. Odběrové místo pro pěší je umístěné mimo areál Fakultní nemocnice Královské Vinohrady u spodní brány a je dostupné pouze z ulice Ruská. Přes areál nemocnice je nedostupné.

Některá další odběrová místa, kde se provádí antigenní testování:

Praha 1

- GHC, Václavské náměstí 824/29
- Městská poliklinika Praha, Spálená 12
- Salubrita, Palackého 5, vchod A

Praha 2

- Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
- Ke Karlovu, Na Bojišti 1. Stan 1 je v ulici Na Bojišti, stan 2 v ulici Studničkova.
- Poliklinika Agel, Italská 560/37, vchod dvorem.

Praha 4

- Fakultní Thomayerova nemocnice, Vídeňská 800, pavilon G1
- PRONATAL s.r.o., Poliklinika Zelený pruh, Roškotova 2, vstup z ulice U Družstva Práce.
- Citilab s.r.o., Poliklinika Michnova, Michnova 4, parkoviště zadního traktu polikliniky
- FortMedica ORL, Poliklinika Modřany, Soukalova 3
- FortMedica ORL Poliklinika Budějovická, Antala Staška 80

Praha 5

- EUC, Kartouzská 204/6
- Fakultní nemocnice v Motole, na nádvoří budovy ředitelství
- Scimed, Lidická 30
- MEDICAL TESTING s.r.o., Hořejší nábreží x ulice Pecháčkova, parkoviště na nábreží pod Palackého mostem
- Záchraná služba ASČR Praha Zbraslav, U Včely 1442

Praha 6

- Ústřední vojenská nemocnice, U Vojenské nemocnice 1200 (odběrový stan)
- STAYNEGATIVE aiomica/PREVEDIG medical, Pelléova 9
- EUC, Veleslavská 1/30
- GHC, Vítězné náměstí, u křižovatky ulic Šolínova a Technická, v těsné blízkosti místa, kde se pravidelně konají farmářské trhy
- GHC, Letiště Václava Havla, Aviatická, venku před Terminálem 1, ve speciálně upraveném sanitárním voze

Praha 8

- Fakultní nemocnice Bulovka, Budínova 67/2, mezi budovami č. 7 a 8.
- AeskuLab, Mazurská 2
- CovidPoint – ČSAP, Malého 282/3, Dům světla, Karlín
- PREVEDIG medical, Poznaňská 461/34, stan v areálu laboratoře

Praha 9

- VIDIA-DIAGNOSTIKA, Lisabonská 2422/2, plocha u parkovacího domu Parking Arena

Praha 10

- Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, Ruská, u spodní brány, dostupné pouze z ulice Ruská

Praha 11

- EUC, Šustova 2, v prostoru parkoviště

Praha 13

- Citylab s.r.o., Poliklinika Stodůlky, Hostinského 1533

ZDROJ: [HTTPS://COVID.PRAHA.EU/](https://covid.praha.eu/), FOTO: MARCELA NEJEDLÁ

Vaše 10. Nezávislý měsíčník o dění v Praze 10, vydává A 11, s. r. o., Ortenovo náměstí 36, Praha 7, 170 00, IČ 27120805, Registrace MK ČR E 22445, Ročník VI, vychází měsíčně, Datum vydání lednového čísla 25. 1. 2021

Příjem inzerce: Marta Messnerová, marta.messnerova@a11.cz, tel.: 777 052 074

Editorka: Marcela Nejdlá, marcela.nejedla@a11.cz

Uzávěrka podkladů a inzerce příštího čísla 15. 2. 2021, časopis vychází 22. 2. 2021

A11

BYTY NA NÁVSI

PRAHA 10 - DOLNÍ MĚCHOLUPY

VENKOVSKÁ IDYLA S MĚSTSKÝM KOMFORTEM

Rodinné bydlení v komorním projektu, velkoryse řešené byty 3+kk, 4+kk a 5+kk
31 bytů ve dvou bytových domech, balkony, terasy, vysoký standard vybavení.

TIDE REALITY

| T: 602 269 011, 602 104 100

| www.bytynanavsi.cz